

GAUTEGIZ-ARTEAGAKO UDAL FUNTSAREN ISAD

Identifikazio-arloa

Erreferentziazko kodea	ES 48020 AHFB/BFHA U48041
Titulua	Gautegiz-Arteagako Udal Artxiboa
Data(k)	1608 – 1940
Deskribapen maila	Funtsa
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	<ul style="list-style-type: none"> – Metro linealak: 9,63 m/l – Kaxak: 83 – Liburu solteak: 13 – Karpetak: 1 – Espediente-kopurua: 1.077 Papera.

Testuinguru arloa

Ekoizlearen izena	Gauteiz-Arteagako Udala
Instituzio historia	<p>Gautegiz – Arteaga Bizkaiko Busturialdea eskualdean dago eta Gernika – Lumo barruti judizialekoa da.</p> <p>Gautegiz – Arteagako elizatea Busturiako merindadekoa zen, eta Bizkaiko Jaurerriko Batzarretako hamalagarren eserlekua hartu zuen.</p> <p>Bizkaiko Lur Lauan gertatzen den bezala, Gautegiz Arteaga elizate bihurtu zen Erdi Aroko instituzionalizazio-prozesuan, eta Santa Maria eliza zen bere parrokia.</p> <p>Santa Maria parrokia-eliza, Kanalako eta Gabikako elizaren matrizea, XII. mendean eraiki zuten, eta 1620an berreraiki eta handitu zuten, Ereñozarreko pinakuluaren hegalean.</p> <p>Behe Erdi Aroan Bizkaiko lurralde osoan izandako bando-kideen borroka jasan behar izan zituen, Lur Lauan eta hiribilduetan bezala, baita mendeetan zehar lurraldeak izan zituen gatazka armatuak ere, XIX. mendeko gerra karlistak eta XX. mendeko Gerra Zibila bereziki.</p> <p>Bere ekonomia landatarra izan da, nekazaritzakoa, abeltzaintzakoa eta basakoa. Burdinolak eta errotak zituen.</p>

Instituzio historia	<p>1856ko uztailearen 17an, Gernikako Batzar Nagusiek jatorriz bizkaitar izendatu zuten Frantziako printze inperiala, Napoleon III.aren eta Eugenia de Montijoren semea, azken hori Arteaga eta Moltalvan etxeen ondorengoa eta andrea izateagatik. Enperatrizak berehala agindu zion etxe inperialeko arkitektoari, Couvrechef jaunari, arbasoen leinuaren dorrea erabat berreraikitzeko haren zimenduen gainean. Harresiak eta kuboetako bi bakarrak errespetatuz, gaur egungo gaztelua eraikitzen hasi ziren 1857an, Gautegiz eta Ereñoko harrobietatik ateratako kolore desberdinetako marmolarekin. Gaur egun hotel handia da.</p> <p>Biztanleriak bere horretan jarraitu du, eta XIX. mendearen erdialdetik XX. mendearen erdialdera bitartean biztanleriak gora egin zuen. Hala ere, XX. mendeko bigarren hamarkadatik aurrera, udalerrriak biztanle gutxiago izan ditu etengabe, industrializaziorik ez dagoelako.</p>
Artxibo historia	<p>Gautegiz-Arteagako elizateko agiriak udal artxiboan gorde dira 1993an Bizkaiko Foru Agiritegi Historikora eraman arte. Lekualdaketak, funtsean, 1940 baino lehenagoko dokumentazio historikoa ekarri zuen, eta gainerako dokumentuak udal-artxiboan daude. 2000. urtean dokumentazio historikoa berriro lekualdatu zen.</p> <p>Bizkaiko Foru Aldundiko Ondare Historikoaren Zerbitzuak dokumentazioa lekualdatu aurretik egindako txostenaren arabera, tamaina ertaineko artxiboa da, eta ez dago bertan dokumentazio-hutsunerik.</p> <p>Artxiboa udaletxeko azken solairuko areto itxi batean zegoen, kutxetan ondo instalatuta.</p> <p>Funts gehienak duela gutxi ordenatuta zeuden, nahiz eta horietako gutxi batzuk ukitu gabe geratu ziren. Lanak egiteko sekzio-sistema bat erabili zen.</p> <p>Dokumentazioa karpeta txikietan txertatu zen, eta karpetak kutxen barruan, agiri motaren arabera ordenatuta, eta kanpoaldean edukia zuten etiketak jarri ziren. Inbentariarik ez zegoen arren, dokumentazioa erraz aurkitzeko moduan zegoen.</p>

Artxibo historia	BFAHn gordailatutako dokumentuen artean, Gautegiz-Arteagako artxiboan 1799, 1858, 1868, 1869 eta 1876. urteetan zeuden dokumentuen inbentario batzuk daude.
Sarrera modua	BFAHn gordailatutako dokumentazioa 1993ko azaroaren 3an sartu da, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Gautegiz-Arteagako Udalak urte horretako ekainaren 18an sinatutako lankidetzeta-hitzarmena betez.

Eduki eta egitura arloa

Irismena eta edukia	Gautegiz-Arteaga elizateak eta Udalak 1608 eta 1940 artean sortutako dokumentazio historikoa. Horrez gain, kutxa bat ere badago, Udal Epaitegiaren 6 dokumenturekin, 1889 eta 1939 bitartekoak.
Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa	Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.
Sarrera berriak	Beste hitzarmen bat sinatuz gero, sarrera berriak egon daitezke.
Erakundea	Dokumentazioa Udal Artxibozainen Lantaldearen sailkapen-koadroaren bidez antolatu da, serie batzuekin handituta. Koadroa BFAHn dauden udalerrri guztietarako erabiltzen da, eta, beraz, baliteke udalerrri horretan sortutako dokumentazioaren artean serie batzuk ez islatzea. Gobernuaren, Idazkaritzaren eta Udal Administrazioaren eta Ogasunaren jarduerak hartzen ditu, honela: <ul style="list-style-type: none"> – Gobernua: 104 dokumentu 1604 eta 1940 bitartekoak. – Idazkaritza: 494 dokumentu 1664 eta 1940 bitartekoak. – Ogasuna: 470 dokumentu 1707 eta 1940 bitartekoak.

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreproduktzio baldintzak	Erreproduktzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.

Deskribapen tresnak	<p>Dokumentazio guztia katalogatuta dago, eta Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak erabiltzen dituen deskribapen-tresnen bidez eskura daiteke:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sailkapen-koadroa. ARWE datu-basea, artxiboari buruzko katalogazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika, toponimia eta gaikako indize ditu. ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin.
---------------------	--

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	<p>Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa gordetzen duen dokumentazioaren zati bat digitalizatzen eta Interneten erabiltzaileen eskura jartzen ari da. Sarbidea ARITen datu-basearen bidez ere egiten da.</p> <p>Akta-liburuak, 1830 baino lehenagoko dokumentazioa, 1900 baino lehenagoko dokumentazioa (planoak barne), eta 1910 baino lehenagoko biztanleen erroldak digitalizatu dira.</p>
Lotutako deskribapen unitatea	<p>Gautegiz-Arteagako Udalarekin lotutako dokumentu-iturriak daude BFAHren ataletan, batez ere administrazio-atalean eta atal judizialean.</p> <p>Udalak 1941etik gaur egun arte sortutako dokumentazioa udaletxean gordetzen da.</p>
Argitalpenei buruzko oharra	<p>Prieto Ibarrondo, Javier N. (1997). Gautegiz-Arteaga eta Kortezubi: Azterketa historiko-artistikoa. Bizkaiko herrien monografiak. Bizkaiko Foru Aldundia. Bilbo.</p>

Oharren arloa

Oharrak	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak artxibo historikoaren funtzioa betetzen du funtsak gordailutu dituzten udalerrientzat.
---------	--

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4 SL enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko udal-atalerako egindako deskribapena, bertako teknikariak gainbegiratuta.
------------------------	--

Arauak edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Agirien Deskribapenerako Nazioarteko Arau Orokorra). Deskribapen Agirien Batzordeak hartutakoa Agirien Nazioarteko Kontseiluan, Stockholmen (Suedia), 1999ko irailaren 19-22an. Madril. 2000.
Deskribapenaren data	2020/01/20